

## d ů v o d ů:

Důvod zmatečnosti čís. 3 Šu 281 tr. ř. spatřuje zmateční stížnost v porušení předpisů §§ 247 a 252 tr. ř. Zmatečnost byla dle mínění stížnosti přivoděna tím, že nalézací soud dal ze spisu C 384/22 civilní rozepře přečísti výpovědi svědků Ferdinanda J-a a Albína G-a a dovodil z nich, že obžalovaný Moric G. neběře to s pravdou vážně. Tento postup jest prý protizákonným, jednak proto, poněvadž nalézací soud předsezval zjištění na základě výpovědi svědků, kteří v tomto trestním řízení nebyli vůbec slyšeni, tím méně pak byli vzati do přísahy způsobem v Šu 247 tr. ř. předepsaným, jednak z té příčiny, že se přičí ustanovení Šu 252 tr. ř., který stanoví, za kterých předpokladů je přečtení protokolů svědeckých přípustno. Stížnost je bezdůvodna. O porušení citovaných předpisů nemůže býti řeči. Z Šu 247 tr. ř. je nade vší pochybnost jasno, že ustanovení toto upravuje postup ohledně výslechu a vzetí do přísahy těch svědků, kteří jsou vyslýcháni nalézacím soudem bezprostředně. O takovýto případ tu nejde a je proto odvolávání se na Š 247 tr. ř. zcela pochybeno. I ustanovení Šu 252 odstavec první tr. ř. má na zřeteli jen protokoly těch svědků, kteří v dotyčném řízení trestním byli slyšeni, kterýžto případ tu rovněž nepřichází v úvahu, nehledě ani k tomu, že nezachování tohoto zákonného ustanovení nezakládá zmatečnosti, jak z citace příslušných §§ v čís. 3 Šu 281 tr. ř. je vidno a že obhájce při hlavním přeličení ničeho proti přečtení protokolů oněch svědků nenamítal. Žádný předpis tr. ř. nebránil nalézacímu soudu, by při hodnocení průvodního materiálu nepřihlížel k výsledkům civilního sporu C 384/22 mezi Františkem H-em a obžalovaným a aby zejména v daném případě neučinil výpovědi svědků Ferdinanda J-a a Albína G-a, ve sporu tom slyšených, pramenem svého poznání. Naopak dovoluje nalézacímu soudu právo volného hodnocení průvodů dle Šu 258 tr. ř., by jako průvodního prostředku použil každého prostředku, který jest způsobitým, by z něho mohl nabýti přesvědčení o pravdivosti té které závažné skutečnosti. Nalézací soud nečerpá ostatně přesvědčení o tom, že obžalovaný to s pravdou neběře vážně, pouze z výpovědi oněch svědků, nýbrž i z té skutečnosti, že obžalovaný byl již pro křivou svědeckou výpověď rozsudkem krajského soudu v Mostě ze dne 5. května 1922 pravoplatně odsouzen.

## Čís. 1666.

**Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).**

**Lichevní zákon ohrožuje v Šu 2 trestem úmyslné zatajování jak zásob vlastních, tak i zásob předmětů potřeby, jež k oznámení povinný pro jiného uschovává, však jen tehdy, stalo-li se porušením povinnosti pachatelovy, podati vysvětlení.**

(Rozh. ze dne 13. června 1924, Zm I 3/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při kraj-

ském soudě v Táboře ze dne 28. listopadu 1923, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem zatajování zásob podle §u 2 odstavec druhý zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc krajskému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

### D ů v o d y:

Nelze ovšem okolnosti, že vejce, o něž jde, byla v době prohlídky u obžalovaného již osobě třetí pevně zaprodána, připisovati rozhodující význam, jak se o to pokouší zmáteční stížnost, poněvadž § 2. lichevního zákona tímž trestem ohrožuje zatajování i zásob vlastních i zásob předmětů potřeby, jež k oznámení povinný uschovává pro jiného. Proto nelze uznati odůvodněnou zmáteční stížnost, pokud pro pominutí (nedocenění) této, při hlavním přelíčení tvrzené okolnosti označuje odsuzující výrok za neúplný ve výroku o rozhodujících skutečnostech (§ 281 čís. 5 tr. ř.), pokud se týče právně pochybený (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.). Pokud zmáteční stížnost dovolává se omylu skutkového následkem nepochopení otázky kontrolních orgánů (§ 281 čís. 9 b) tr. ř.), přehlíží, že omyl nebo nedorozumění tvrzeného druhu nebyly soudem v rozsudku vůbec zjištěny, ba zjištěním rozsudku, že zatajení vajec stalo se úmyslně, jsou přímo vyloučeny. Přes to však pokládati jest zmáteční stížnost za opodstatněnou, pokud označuje rozsudek v odsuzujícím výroku právně pochybeným, byť i ovšem z důvodu, stížností výslovně nevytýkaného. Lichevní zákon v §u 2 ohrožuje trestem úmyslné zatajování zásob předmětů potřeby úřadu jen tehdy, stalo-li se porušením povinnosti pachatelovy, podati vysvětlení. Důvodová zpráva výslovně k tomu poznamenává, že ne každé zatajování zásob je dle tohoto předpisu trestným, nýbrž jen takové, kde někdo zásoby přece zatají, ač má, ať individuálně, ať všeobecně uloženou mu povinnost, ohlásiti je. Předpis ten dlužno vykládati ve spojení s §§y 1—3 vládního nařízení ze dne 3. září 1920, čís. 516 sb. z. a n. o zásobování obyvatelstva a opatření důležitých státních podniků předměty potřeby. Tyto předpisy upravují povinnost k oznámení zásob předmětů potřeby. Ovšem podle §u 17 téhož nařízení jest každý povinen i mimo případy §u 1 nařízení úředně ustanoveným a řádně legitimovaným dozorčím orgánům dáti vysvětlení o zásobách, o zaplacení atd. Avšak kdo odepře jim udělení vysvětlení dle tohoto §u, nebo dá vysvětlení nesprávná, tresce se toliko politickým úřadem peněžitou pokutou nebo vězením. Pro otázku skutkové podstaty podle §u 2. lichevního zákona je rozhodným, zda v tomto případě šlo o soupis zásob a porušení povinnosti podle §§ů 1—3 uvedeného nařízení, či jen o porušení povinnosti podle §u 17 tohoto nařízení. Jelikož soud první stolice se touto otázkou vůbec nezabýval, onoho předpokladu §u 2 lichevního zákona a vůbec povahy zakročení dotýčných dozorčích orgánů v rozsudku ani nezjistil, jest odsuzující výrok, na tomto nedostatečném podkladě spočívající, právně pochybeným. Bylo proto po této stránce zmáteční stížnosti obžalovaného vyhověti, rozsudek ve výroku odsuzujícím zrušiti a věc k novému projednání a

rozsouzení do první stolice vrátiti a sice soudu příslušnému dle článku IV. Šu 2 zákona z 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n.

### Čís. 1667.

**Odčinití lze i více než dvě odsouzení, lze-li je rozdělití ve skupiny, mezi nimiž uplynula lhůta Šu 2 odstavec první čís. 1—3 zákona ze dne 21. března 1918, čís. 108 ř. zák.**

(Rozh. ze dne 13. června 1924, Zm I 316/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usnesením krajského soudu v České Lípě ze dne 10. srpna 1921 a usnesením vrchního zemského soudu v Praze ze dne 26. srpna 1921 porušen byl zákon v ustanovení §§u 1, 2, 3 zákona z 21. března 1918, čís. 108 ř. zák.; usnesení ta se zrušují a krajskému soudu v České Lípě se ukládá, by, šetře zásady Šu 293 odstavec druhý tr. ř., ve věci znovu rozhodnul.

### Důvody:

Adolf R. byl odsouzen: 1. rozsudkem okresního soudu ve Šluknově ze dne 20. června 1901 pro přestupek podle Šu 496 tr. zák. k peněžitě pokutě 10 K. Pokutu zaplatil dne 6. července 1901. 2. Trestním příkazem okresního soudu ve Šluknově ze dne 11. února 1904 pro přestupek Šu 312 tr. zák. k peněžitě pokutě 10 K. Pokutu zaplatil dne 2. března 1904. 3. Rozsudkem okresního soudu ve Šluknově ze dne 18. listopadu 1909 pro přestupek Šu 512 a) tr. zák. do tuhého vězení na 14 dnů. Trest odpykal dne 11. března 1910. Podáním ze dne 18. července 1921 žádal o odčinění uvedených odsouzení. Usnesením krajského soudu v České Lípě ze dne 10. srpna 1921 byla jeho žádost zamítnuta s odůvodněním, že jde o troje odsouzení, mezi tím též o odsouzení pro čin, spočívající na bezectném smýšlení (§ 512 tr. zák.). Usnesením vrchního zemského soudu v Praze ze dne 26. srpna 1921 byla jeho stížnost proti tomuto usnesení krajského soudu v České Lípě zamítnuta s odůvodněním, že lze odčinití nejvýše dvoje odsouzení. Stanovisko obou stolic neodpovídá zákonu, neboť odčinití lze, jak nejvyšší soud opětovně již rozhodnul, i více, než dvě odsouzení, lze-li je rozdělití ve skupiny, mezi nimiž uplynula příslušná lhůta Šu 2 odstavec druhý čís. 1—3 zákona ze dne 21. března 1918, čís. 108 ř. zák. V tomto případě uplynulo mezi druhým a třetím odsouzením zákonem vyžadované pětiletí, ve kterém Adolf R. trestán nebyl a dle povahy věci nebylo mu také, pokud jde o první a druhé odsouzení, nahražovati činem způsobenou škodu. Tím stala se odčinitelnými odsouzení z 20. června 1901 a z 11. února 1904. Pak však zbývalo již jen odsouzení z 18. listopadu 1909 pro přestupek podle Šu 512 tr. zák., které, byť i spočívalo na bezectném smýšlení, jest — pakli škoda byla nahražena — dle Šu 1 a 2 uvedeného zákona též odčinitelným, poněvadž prvá dvě odsouzení dlužno pokládati za shlazená a po tomto shlazení Adolfa R-a za bezúhonného ve